

Minister Maria van der Hoeven

Utrecht
29 september 2006

Kenmerk
WV/TS/

Betreft
onderwijstijd

Geachte minister Van der Hoeven,

Begin september heeft u een brief gezonden naar alle scholen in het voortgezet onderwijs over de onderwijstijd die verzorgd moet worden. Deze brief heeft tot veel reacties geleid in het veld. Zeer veel bestuurders en schoolleiders maken ernstig bezwaar tegen de toon van de brief en de voorgestelde procedure. De eerste reacties met het - wisselende, soms tegenstrijdige - optreden van de Inspectie versterken hun bezwaren slechts. Wij delen deze bezwaren en hebben de behoefte om hierbij een eerste reactie op uw brief te geven.

Wij zijn mét u van mening dat het noodzakelijk is dat scholen kritisch kijken naar het aantal klokuren dat er daadwerkelijk begeleide onderwijsactiviteiten worden verzorgd. Het is ook van groot belang dat scholen hier op een adequate en transparante wijze over communiceren met ouders, leerlingen en personeel.

Wij vinden het echter teleurstellend dat u in uw brief voorbij gaat aan de ontwikkeling binnen scholen die gaande is rond het thema onderwijstijd. De discussie over dit thema is na kennisneming van uw brief van augustus 2005 en na vaststelling van de wettelijke kaders in de eindfase van het vorige schooljaar, toen de planning voor de cursus 2006/2007 al was afgerond, voluit op gang gekomen. Binnen besturen en scholen wordt het gesprek gevoerd over praktische mogelijkheden om het aantal uren onderwijstijd op jaarbasis te verhogen. Het getuigt van weinig inzicht in de werkelijkheid van de scholen in het voortgezet onderwijs om te verwachten dat dit overleg binnen enkele maanden tot veranderingen leidt in het lesrooster c.q. in de wijze waarop het onderwijs georganiseerd wordt. Zoals tijdens het overleg met uw ambtenaren ook meerdere keren is betoogd, kan een aanpassing van de staande praktijk - die vele decennialang is geaccepteerd - redelijkerwijze niet op de thans door u gekozen wijze worden geforceerd. Zeker niet omdat deze aanpassing forse gevolgen heeft voor de belasting van het personeel en de organisatie van de school. Het op dit moment dreigen met bekostigingsconsequenties is naar ons oordeel daarom volstrekt ongepast.

Daarnaast zijn we van mening dat in het gesprek tussen overheid en autonome scholen de kwaliteit van het onderwijs centraal moet staan. Dat is ook de kern van uw Nota Koers VO. U doet met deze brief uw motto "De school ontketend" geen recht. De ruimte die scholen krijgen om zelf en in overleg met de direct betrokkenen in de school hun onderwijs in te vullen wordt beperkt door gedetailleerde en aanzienlijk verzwaarde regelgeving ten aanzien van onderwijstijd. In plaats van het gesprek tussen scholen en ouders over dit thema te stimuleren, grijpt u centraal in in de vrijheid van inrichting van het onderwijs. Scholen worden zo

gedwongen hun onderwijs anders te organiseren willen ze de gestelde 1040 uur halen: u stelt immers geen extra middelen beschikbaar om meer personeel aan te trekken. Verandering van de onderwijsorganisatie vergt niet alleen nieuw overleg met de (P)MR over taakbeleid en schoolprogramma, maar leidt ook tot ingrepen in professionaliseringsactiviteiten, leerlingenbesprekingen (w.o. de door u veelgeprezen Zorgadviesteams), excursies en werkweken: activiteiten die vanuit een oogpunt van de pedagogisch-didactische taak van de school, innovatie van het onderwijs en scholing van de medewerkers van groot belang zijn.

Wij vinden het, ongetwijfeld samen met u, essentieel dat scholen de kwaliteit van hun onderwijs verder ontwikkelen en verbeteren. Het zou echter een gemiste kans zijn wanneer scholen hun energie stoppen in een 'kloppende' administratieve verantwoording van de onderwijsuren naar de inspectie in plaats van in beter onderwijs voor de leerling.

Wij willen ons niet beperken tot het formuleren van onze bezwaren. Half oktober organiseren we een landelijke werkconferentie met leden om verder te praten over dit onderwerp en de wijze waarop het onderwijsveld met dit thema aan de gang gaat. Begin november zullen we op basis van deze ledenbijeenkomst en overleg met andere onderwijsorganisaties ons definitieve standpunt bepalen.

We nodigen u uit om daarna in onderling overleg tot afspraken te komen die passen bij de visie van Koers VO: meer ruimte voor scholen om op eigen wijze te werken aan de kwaliteit van het onderwijs en meer aandacht (en tijd...) voor een onderwijsinrichting waarmee leerlingen geboeid deelnemen aan het leerproces.

Met vriendelijke groet,

Pieter Hetteema

